

Kyrksläotts pensionärer på rundtur i hembygden – 14 maj 2024

Den 14 maj gjorde Kyrksläotts pensionärer en resa till Aspsjö, Veikkola och Oitbacka. Vi kunde njuta av den skiraste försommargrönska. Naturen stod i sitt vackraste flor. Solen sken från en klar himmel. En underbar dag att göra en utflykt på.

I Aspsjö, eller det mera använda namnet Haapajärvi, steg vår utmärkta guide Pirkko Kautto på bussen. Hon är en genuin Veikkolabo, som lett byaföreningen några tiotals år. Hon berättade, att Veikkola består av tre olika byar, som sedan givits namnet Veikkola. Vi svängde in till Navala gård. Den nuvarande huvudbyggnaden är byggd i början på 1800-talet i empirestil. Naval gårds historia går långt tillbaka i tiden. En av gårdens första ägare, Mårten Grabbe nämns redan år 1594. Efter Grabbe ägdes gården av adessläkten Silberbögel. År 1869 köptes Navala av Navala Olutpanimo osakeyhtiö. Här har således funnits ett ölbryggeri. Ägarna till ölbryggeriet byggde den nuvarande huvudbyggnaden, sedan den förra brunnit ner. Troligtvis den mest kända ägaren till Navala gård är statsrådet och överläkaren Ferdinand von Wahlberg, som köpte gården år 1895. Han införlivade gården med gården på andra sidan av Haapajärvi som då hette Koskis gård. Gården fick senare namnet Eriksgård, efter von Wahlbergs son.

Navala gård

Navala gård ägs idag av Kyrksläotts kommun och har stått tom sedan länge. Vid Haapajärvi strand finns Navala Gårdsteater, där det spelas sommar-teater. Under Porkalarentestiden fungerade Navala gård som kommunkansli.

Följande resmål var Eriksgård, som nu också ägs av Kyrksläotts kommun. På Eriksgård finns fest- och mötesutrymmen att hyra. Just nu är Eriksgård stängt på grund av tak och fasadrenovering. Eriksgård har under sin stormaktstid bestått av ca. 800 ha jord. Här har bl.a. funnits en jordbruksskola. Idag finns här vandringsleder runt gården, som lever ett stilla och litet tynande liv. Nära gården, i det fina åkerlandskapet, har en stor småhusbebyggelse planerats.

Eriksgård

Ferdinand von Wahlberg testamenterade Navala och Eriksgård till Kyrksläotts kommun år 1920, då familjen inte hade någon lämplig arvinge. Sonen Erik, som skulle överta gården, dog tragiskt i en olycka, von Wahlberg ville, att gården skulle användas för allmännyttiga ändamål, till kommuninnevånarnas bästa.

Längs slingrande vägar körde bussen till Noux, där vi åt lunch på Hotel Nuuksio. Ända hit har Eriksgårds marker en gång sträckt sig.

Tillbaka till Veikkola, ock besök på ett intressant och - trevligt ställe, som heter Mummolan kahvila. Kyrksläotts Handelslag har verkat i byggnaden, men är nu efter många kringelkrokar i privat ägo. Huset är färggrant inrett i retrostil, kanske man kan säga. Här finns Café, bar och en liten bastuavdelning och rum att övernatta i,

i övre våningen. Verkligen färgstarkt inrett. Varje rum har olika inredning. Vi gick omkring och tittade med runda ögon. De nuvarande ägarna har ägt stället i 4 år. De har lagt ner hela sin själ i renoveringen. Det är trevligt med människor som orkar och vågar! På gården stod en bil i stil med allt annat, en postgul VW-bubbla.

Färden fortsatte till Oitbacka gård. Vi togs emot av gårdens ägare Isabella Salenius och gårdens förvaltare. Gården fick sin nuvarande herrgårdsprägel i slutet av 1800-talet, då egendomen köptes av den ryska handelssläkten Kiseleff. Under Nikolai Kiseleffs tid byggdes bl.a. en ny karaktärsbyggnad år 1876 på Oitbacka. Den vitrappade byggnaden påminner om byggnader i Sydeuropa. Jarl Eklund ritade ett fint häststall år 1912. Nikolai var en stor djurvän och var mycket intresserad av hästar. Häststallet var planerat så att hästarna kunde gå fritt inne i stallet. En stor ladugård för 100 kor fanns på gården. Och ett orangeri eller vinterträdgård ritad av Waldemar Aspelin. Orangeriet och stallet fungerar idag som festlokaler att hyra. Det är populärt att ordna bröllop här. Utom jord- och skogsbruk och uthyrning av festlokaler hyr gården ut bostäder åt ca. 40 hyresgäster. Underhållet av gårdens alla byggnader kräver mycket arbete.

Oitbacka Orangeriet

Vi fick besöka vagnsmuséet på ladugårdsvinden. Det största vagnsmuséet i Finland, där åkdonen faktiskt härstammar från gården. Vi besökte festsalen- det gamla stallet, och tog en titt genom fönstren till orangeriet, där konstutställningar brukar ordnas.

Tack till alla och ett speciellt tack till vår kunniga och jättefina guide, Pirkko Kautto.

TEXT: Siv Wikström

BILDER: Leif Wikström